

Poglavlje 1

Uvjeti učenja i poučavanja

1. Uvod

U planiranju svojih nastavnih sati potrebna vam je dovoljno jasna ideja o karakteristikama i uvjetima učenja kako u razredu kao cjelini tako i među pojedinačnim učenicima. Važno je razumjeti djecu i njihove razlike: raznoliki raspon njihovih vještina i sposobnosti, snaga i slabosti, uvjerenja, stavova i interesa.

S jedne je strane potrebno ustanoviti uvjete učenja u razredu u odnosu na planirane nastavne ciljeve. S druge se strane, pri samom odabiru ciljeva i tema, trebate osloniti na svoje poznavanje osobina pojedine djece i cijelog razreda.

Identificiranjem uvjeta učenja završava prvi dio preliminarnih objašnjenja. No, u daljnjem planiranju valja uzeti u obzir i opće uvjete u kojima će se odvijati samo poučavanje. Konačno, ne smijete zanemariti vlastite vještine poučavanja; na taj način možete biti sigurni da ćete ih učinkovito upotrijebiti i nastaviti razvijati bez da se pritom preopteretite prezahtjevnim zadacima.

Na početku ovog poglavlja nalaze se ključna pitanja, a u nastavku i radni materijali koji se mogu koristiti kada god se za to ukaže potreba.

2. Zadatak i ključna pitanja za uvjete učenja i poučavanja

2.1. Zadatak

Na početku ovog poglavlja nalaze se ključna pitanja. Nakon njih slijede pitanja za vašu samoprovjeru koja nude detaljniji pristup različitim aspektima uvjeta učenja.

2.2. Ključna pitanja

- Koja znanja i vještine učenici već posjeduju?
- Koja znanja i vještine posjedujem ja?
- Kojih vanjskih uvjeta trebam biti svjestan?
- Što znam o učenicima kao pojedincima?
- Kojim elementima znanja i informacija učenici trebaju raspolagati kako bi bili sposobni savladati nove zadatke pred njima?
- U odnosu na novu temu, koje (napredne) informacije, vještine i iskustva učenici već posjeduju? Što je za njih novo, što se ponavlja, što je neophodno, a što sporedno?
- Koje tehnike rada i učenja mogu očekivati da će učenici savladati, i kakva iskustva imaju s različitim metodama poučavanja i oblicima društvene interakcije?
- Koje pozitivne ili negativne stavove, navike, predrasude ili uvjerenja mogu ili trebam očekivati?
- Kako mogu prevladati poteškoće, barijere i otpor prema učenju?
- Jesam li u dovoljnoj mjeri uzeo u obzir želju djece za učenjem, stanje njihovih osjećaja, njihovu otvorenost, potrebe pri učenju, očekivanja, interese, izvannastavne aktivnosti i životne uvjete?

Obrazovanjem do demokracije

- Koji su društveno-kulturalni uvjeti i utjecaji, a koji sustavi podrške važni za rad u učionici? Koju ulogu igraju roditelji, braća i sestre, vršnjaci ili drugi ljudi od psihološke važnosti?